

Srednje škole

- Nakon osnovne škole, svako dete u pokrajini Baden-Virtemberg pohađa srednju školu.
- Srednje škole su: Niža srednja škola/realna strukovna škola, realna škola, opšta škola gimnazija.
- Svako dete je drugačije. Stoga roditelji i deca zajednički i po savetu nastavnika biraju srednju školu, koja detetu najviše odgovara. To treba da bude tip škole, u kojoj se dete može najbolje razvijati u skladu sa svojim sposobnostima i mogućnostima.
- Ne možemo znati kako će se razvijati sposobnosti i interesovanja dece tokom školovanja. Dobro je najpre postaviti kratkoročan cilj i imati u vidu kako će učenik završiti razred. Na osnovu toga se može planirati sledeća etapa.
- U srednjim školama je moguće steći sledeće kvalifikacije: završetak niže srednje škole (Hauptschulabschluss), srednja obrazovna kvalifikacija (Mittlerer Bildungsabschluss), stručna matura (Fachhochschulreife), matura / opšta matura (Abitur/ Allgemeine Hochschulreife).
- Srednje škole nude delimično različite fokuse. Na primer, postoje srednje škole koje imaju posebne sportske ponude.
- U srednjoj školi učenici uče više predmeta nego u osnovnoj školi. U nekim slučajevima, učenici mogu birati između različitih predmeta.
- Učenici izbeglice ili doseljenici imaju mogućnost da pohađaju pripremni razred (Vorbereitungsklasse) u školama opšteg obrazovanja. To se skraćeno naziva VKL. Tamo prvenstveno uče nemački jezik. Cilj je što brža integracija u školski život.
- Nakon osnovne škole slede sledeće vrste školi:
 - **Hauptschule/Werkrealschule (niža srednja škola/realna strukovna škola)**
 - Niža srednja škola/realna strukovna škola pružaju opšte obrazovanje. Posebno se unapređuju praktična znanja. To je važno za početak profesionalnog života.
 - Učenice i učenici se intenzivno unapređuju.
 - Niža srednja škola/realna strukovna škola je prikladan tip škole za učenice i učenike, koji vole praktičan rad i kojima je potrebna lična podrška.
 - **Niža srednja škola (Hauptschule)** traje od 5. od 9. razreda.
 - Završava se ispitom na kraju 9. razreda.

- **Realna strukovna škola (Werkrealschule)** traje od 5. od 10. razreda. Na kraju 9. ili 10. razreda učenici mogu polagati završni ispit za nižu srednju školu (Hauptschulabschluss). Pored toga, posle 10. razreda takođe mogu polagati ispit. Polaganjem ispita stiču srednju obrazovnu kvalifikaciju (diplomu o završenoj realnoj strukovnoj školi).
- Učenici zajedno sa roditeljima i nastavnicima odlučuju koju vrstu kvalifikacije žele da postignu.
- U okviru priprema za profesionalni rad imaju mogućnost da odlaze u fabrike i preduzeća i da se tamo upoznaju sa profesijama. To se naziva praksom. U nižoj srednjoj/realnoj strukovnoj školi učenici i učenice većinom treniraju i kako da konkurišu za posao i kako da se ponašaju.
- Nakon niže srednje/realne strukovne škole postoje različite mogućnosti:
 - Mladi mogu da započnu obrazovanje i pohađaju obuku za neku profesiju. Za to učenice i učenici pohađaju stručnu školu i uče praktičan rad u firmi.
 - Učenice i učenici sa dobrim ocenama nakon toga mogu pohađati dodatnu školu i u njoj steći kvalifikaciju višeg stepena.
 - Učenice i učenici bez završene škole pohađaju specijalne škole, koje im nude obrazovne smerove koji ih pripremaju za rad.
- **Realschule (realna škola)**
- Realna škola priprema učenike za prelaz u poslovni svet ili za strukovnu gimnaziju. Pri tom se učenici unapređuju u skladu sa svojim uspehom.
- Realna škola je prikladan tip škole za učenice i učenike, koji vole da uče i praktično rade. Pri tom dobijaju ličnu podršku.
- Realna škola traje od 5. od 10. razreda. Nakon 6, 7. i 8. razreda učenici odlučuju koje kvalifikacije žele da postignu. Na kraju 9. razreda imaju mogućnost da dobiju diplomu u završenoj nižoj srednjoj školi (**Hauptschulabschluss**). Na kraju 10. razreda postoji mogućnost za položen završni ispit za realnu školu i da dobiju diplomu za završeni srednji stepen obrazovanja (**Mittlerer Bildungsabschluss**).
- Učenice i učenici mogu da uče na dva različita nivoa: na osnovnom ili srednjem nivou. Na taj način svaki učenik se unapređuje u potrebnoj meri.
- Učenice i učenici koji postignu bolji uspeh, u 8. razredu dobijaju nastavne sadržaje na trećem, naprednijem nivou. Na taj način se pripremaju za prelazak na viši stepen gimnazije.
- Kao priprema za profesionalni rad postoje prakse. Učenice i učenici odlaze u fabrike i preduzeća i gde upoznaju profesije. Pored toga, treniraju i kako da konkurišu za posao i kako da se ponašaju.
- Nakon realne škole postoje različite mogućnosti:

- Mladi mogu da započnu obrazovanje i pohađaju obuku za neku profesiju. Za to učenice i učenici pohađaju stručnu školu i uče praktičan rad u firmi.
- Učenice i učenici sa dobrim ocenama mogu pohađati dodatnu školu da bi stekli kvalifikaciju višeg stepena.

■ **Gemeinschaftsschule (Opšta škola)**

■ Opšta škola podstiče učenice i učenike u njihovim individualnim aktivnostima. Svi uče zajedno. Učenice i učenici mogu steći različite diplome.

■ Opšta škola je prikladna za svu decu, jer vodi ka svim kvalifikacijama. Odluka o vrsti kvalifikacije donosi se tek u 8. i 9. razredu.

■ Učenici i učenice uče gradivo iz pojedinih predmeta na različitim nivoima: osnovni, srednji i napredni nivo.

■ Zahtevi koji se postavljaju učenicima mogu se razlikovati u zavisnosti od nivoa. Na naprednom nivou oni uče samostalnije. Na osnovnom nivou im je potrebno više podrške.

■ Opšta škola traje od 5. do 10. razreda. Takođe, može obuhvatiti i viši gimnazijski stepen (od 11. do 13. razreda). Na kraju 9. ili 10. razreda učenici mogu dobiti diplomu o završetku niže srednje škole (Hauptschulabschluss).

■ Na kraju 10. razreda učenici mogu položiti **završni ispit za završetak realne škole (Realschulabschluss)**. Učenice i učenici, koji žele da polože maturu, neke opšte škole mogu pohađati do 13. razreda, ili posle 10. razreda prelaze u opštu ili stručnu gimnaziju.

■ Za pripremu za profesiju ili studije postoje prakse. Učenice i učenici odlaze u firme, gde upoznaju profesije i kvalifikacije potrebne za njih.

■ Posle opšte škole postoje različite mogućnosti:

- Mladi, koji završe nižu srednju školu, realnu školu ili steknu diplomu koja im omogućava studiranje mogu da započnu obrazovanje ili obuku za neku profesiju. Učenice i učenici pohađaju stručnu školu i uče praktičan rad u firmi.
- Mladi, koji su stekli ulaznu kvalifikaciju za visoku školu (na primer maturu), mogu da studiraju.
- Mladi, koji nisu završili školu mogu pohađati stručnu školu, koja ih priprema za neku profesiju.

■ **Gimnazija**

■ Gimnazija opšteg usmerenja pruža teorijska znanja i kompetencije, koje vode do diplome koja omogućava studiranje.

■ Realna škola je prikladan tip škole za učenice i učenike, koji umeju i žele da uče samostalno. Tu se kritički razmatraju i istražuju različite tematske oblasti.

- Gimnazija traje od 5. od 12. razreda. To se skraćeno naziva „G8“.
- Pojedine gimnazije traju od 5. do 13. razreda. To se skraćeno naziva „G9“.
- Završava se ispitom za **opšte kvalifikacije za pristup visokom obrazovanju**, koji se naziva i **matura**.
- Kada učenik završi 10. razred, automatski stiče diplomu završenog srednjeg stepena obrazovanja.
- Takođe i u gimnaziji postoji praksa. Ona se organizuje i sprovodi samostalno.
- Nakon gimnazije postoje različite mogućnosti:
 - Mladi mogu studirati na nekoj visokoj školi, npr. na univerzitetu.
 - Mogu da započnu obrazovanje i pohađaju obuku za neku profesiju. Učenice i učenici pohađaju stručnu školu i uče praktičan rad u firmi. Sa položenom maturom obuka je ponekad kraća i završava se drugačijom kvalifikacijom.